

Särskilt yttrande

Stadsbyggnadsnämnden 2021-12-16

Ärende 03 – Godkännande av granskningshandlingar för detaljplan Mariekälla 1:26

Ett fortsatt nej tack till Hotell Torekällberget

Det är sällan som förslag till planer för nybyggnationer i Södertälje får närmare 300 ilska Södertäljebor att reagera och sedan protestera i det obligatoriska samrådet, vilket skett i samband med detaljplaneförslaget till Mariekälla 1:26 - eller till vardags Hotell Torekällberget. Mycket krut har dock avlossats förgäves – inte en referens till resultatet av samrådet syns i det nu liggande förslaget till detaljplan.

Dessutom, som ytterligare bränsle till åsikts- och kunskapsbrasan har kultur -och fritidskontoret via ledningen för Torekällbergets friluftsmuseum tagit fram en utmärkt kulturmiljö och kulturhistorisk inlägga som väl beskriver den flerdimensionella konflikt som uppstår mellan å ena sidan det kommunala friluftsmuseets syfte och uppdrag och å andra sidan det planerade hotellets kommersiella verksamhet. Inte heller den inlagan syns ett spår av.

I förlängningen finns en i verklig mening relevant oro för att Torekällbergets offentliga miljö hamnar i skuggan av det blivande hotellets privata sfär – privatiseringen av det offentliga rummet. Mot friluftsmuseets väl avvägda "landsbygd" och "stadsbygd" i 1800-talsmiljö dundrar hotell-kolossen in på bästa utsiktsplats med sin dominanta låtsas-pastisch och tar kommandot över Torekällbergets friluftsmuseum. Torekällbergets eminenta grundare i Östra Sörmlands Kulturhistoriska förening gråter i sina himlar.

Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse anför: "En konsekvensbedömning av kulturhistoriska värden har gjorts som bedömer att planförslaget utifrån sin avvikande volym har måttliga till stora negativa konsekvenser på kulturmiljön."

Jovisst är det så. Det är just det som är problemet – funktionen hotell med 90 rum på 3–4 våningar, ”det arkitektoniska greppet” som voluminös dominant, inga tillhörande parkeringsplatser utom en, säger en för rörelsehindrad person(er) och som grädde på moset - annekteringen av friluftsmuseet med dess utemiljöer och omgivningar som Södertäljes skattekollektiv tillhandahåller det kommersiella hotellets ägare och gäster helt kostnadsfritt. Man frågar sig som tidigare Scaniadirektören Leif Östling: ”Vaf-n får **jag** för pengarna?”

Det finns ytterligare problem i kölvattnet på detaljplaneförslaget. Hur ska friluftsmuseets skalskydd behållas och säkerställas? Hur ska räddningsvägarna hållas tillgängliga? Hur ska 90 hotellgäster och hundratals Södertäljebor samsas om ett begränsat antal kommunala parkeringsplatser när hotellet inte har egna? Hur kan friluftsmuseets butiker och caféer värnas mot konkurrensen från hotellets aktiviteter? Hur ska friluftsmuseet kunna värna sina kommunala trädgårdar och promenadstråk från hotellets eventuella anspråk på uteserveringar både i café del och i restaurangdel?

Granskningshandlingarna frågar: ”Kan en utveckling av värdshustomten bidra till att förmedla berättelsen om Södertälje under 1800-talets andra hälft?”. Nej, berättelsen riskerar istället att handla om hur folkviljan år 2021 blev överkörd genom konstruktionen av en nybyggd privat hotellpastisch, som låtsas berätta och tillhöra en historia, som inte ligger i det skattefinansierade Torekällbergets friluftsmuseums kärnuppdrag. Och just i denna grundläggande motsättning – hotellverksamhet kontra museal verksamhet – ligger det faktum som i sin helhet talar emot Hotell Torekällberget. Till skillnad från hotellpastischen äger den absoluta merparten av befintliga kåkar på Torekällberget autenticitet. Både för att, och trots att, de är ditflyttade från sina olika sammanhang.

Firman TKB Development, som för närvarande står som ägare till tomten Mariekälla 1:26, kommer som den välkände ankbankiren Joakim von Anka kunna bada i värdestegringen, när väl detaljplaneprocessen nått vägs ände med benäget bistånd från Södertälje kommuns sittande majoritet – s, mp, c och kd. Vem vet, majoriteten får kanske var och en ett konferensrum uppkallat efter sig.

Vänsterpartiet säger för sin del, ett fortsatt nej tack till Hotell Torekällberget.

Eva Bjurholm (V)
Stadsbyggnadsnämnden

